

ПРО НАСЛІДКИ РЕАЛІЗАЦІЇ РІШЕННЯ ПРО БОЙКОТ УКРАЇНОЮ ЗМАГАНЬ ЗА УЧАСТІ СПОРТСМЕНІВ З РОСІЇ ТА БІЛОРУСІ

Курінний Є. В.

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри конституційного та адміністративного права
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна*

Ключові слова: спорт вищих досягнень, адміністративно-правова норма, агресія, бойкот, МОК, держана реєстрація, нормативно-правовий акт.

На відміну від демократичних країн, в авторитарних та тоталітарних політичних утвореннях досягнення у великому спорті є частиною пропагандистських заходів, а держава сприяє системному застосуванню допінгу. Одним з прикладів такої країни є рф, спортсмени та керівництво якої за такі дії, були дискваліфіковані на два роки до 16 грудня 2022 року. Після 24 лютого 2022 року, у країн-агресорів (рф та білорусі): забрали право проводити престижні змагання, більш ніж сто федерацій одна за одною почали відлучати їх від усіх змагань у ключових олімпійських та неолімпійських видах спорту. Заявлене 23 січня цього року МОК пом'якшене ставлення щодо участі атлетів зазначених вище країн у міжнародних спортивних змаганнях, спричинило схвалення 12 квітня 2023 року Наказу № 2031 Міністерства молоді та спорту України, норми якого фактично забороняли вітчизняним спортсменам брати участь у змаганнях де були присутні атлети країн-агресорів. Звертається увага, на переважно критичне ставлення до такого кроку діючих українських спортсменів. Зокрема, існує велика ймовірність: зміни спортивного громадянства значною кількістю українських представників спорту вищих досягнень (особливо тих, які зараз мешкають за кордоном); неучасті у кваліфікаційних змаганнях українських спортсменів, що унеможливить отримання відповідних олімпійських ліцензій та гарантуватиме автоматичний пропуск наступних літніх та зимових Олімпійських ігор; покарання з боку МОК українських спортсменів за бойкот Паризької Олімпіади. Наголошується, що більш дієвою альтернативою реалізації згаданого Наказу, могло б бути посилення відповідної роз'яснювальної роботи на міжнародній арені та утворення "антиагресорної спортивної коаліції" щодо заборони участі атлетів з країн-агресорів у міжнародних спортивних змаганнях. Також, у контексті розв'язання рф першої широкомасштабної війни XXI століття у центрі Європейського континенту, є цілком доречним ініціювання перегляду окремих положень Олімпійської хартії (редакція 2013 року), які б сприяли адекватному та однозначному жорсткому реагуванню на цей та подібні факти з боку МОК.

ON EFFECTS OF THE IMPLEMENTATION OF A DECISION ON UKRAINE'S BOYCOTT OF COMPETITIONS WITH RUSSIAN AND BELARUSIAN ATHLETES

Kurinni Ye. V.

Doctor of Law, Professor;

Professor at the Department of Constitutional and Administrative Law

Zaporizhzhia National University

Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine

Key words: *top-class sports, administrative law norm, aggression, boycott, IOC, state registration, statutory act.*

Unlike democratic countries, achievements in world-class sports are part of propaganda activities in authoritarian and totalitarian political entities, and the state abets the consistent use of doping. One of cases concerns the Russian Federation whose athletes and executives were disqualified for such actions for two years until December 16, 2022. After February 24, 2022, the aggressor countries (Russia and Belarus) were deprived of the right to hold prestigious competitions; more than a hundred federations, one by one, began to exclude them from all competitions in key Olympic and non-Olympic sports. As a result of the IOC decision to allow the participation of athletes from the above countries in international sports competitions as of January 23, the Ministry of Youth and Sports of Ukraine approved Order No. 2031 as of April 12, 2023. Thus, it prohibits domestic athletes from participating in competitions involving athletes from the aggressor states. Attention is drawn to the mostly critical attitude of active Ukrainian athletes towards such a step. In particular, there is a good chance of the following events: many Ukrainian sports representatives having top achievements (especially those who currently live abroad) may change sports citizenship; non-participation of Ukrainian athletes in qualifying competitions, which will make it impossible to obtain the relevant Olympic licenses and will guarantee the automatic skip of the next summer and winter Olympic Games; IOC penalty on Ukrainian athletes for the boycott of the Paris Olympics. It is stressed that the more efficient alternative of the mentioned Order might have involved the intensification of relevant outreach in the international arena and the formation of an "anti-aggressor sports coalition" regarding the ban on the participation of athletes from aggressor countries in international sports competitions. In the context of unleashing the first full-scale war by the Russian Federation in the 21st century in the center of Europe, it is reasonable to initiate the revision of individual provisions of the Olympic Charter (2013 edition) that would contribute to the IOC's adequate and unequivocally tough response to specific and similar facts.

Вступ. Серед складових формування авторитету та поваги до конкретної держави, стан розвитку спорту, а точніше наявність помітних результатів у спорті вищих досягнень, займає одне з важливих місць. Країна може бути не дуже сильною економічно, не мати чисельне та оснащене сучасною зброєю військово, але коли вона може похвалитися вагомими спортивними здобутками навіть лише в одному з популярних у світі виді спорту, подібне досягнення значним чином може відігравати роль своєрідного компенсатора – як невирішених внутрішніх проблем держави (інфляція, економічна стагнація, низь-

кий показник ВВП на душу населення, тощо), так й традиційних зовнішньополітичних чинників поваги до неї (насамперед це стосується її економічної потужності, рівня освіти, медичного забезпечення, розвитку науки, низької толерантності до корупції та інших складових, що безпосередньо впливають на рівень якості життя громадян).

Зазвичай для демократичних, розвинених країн світу наявність високих досягнень у сфері великого спорту, не є самоціллю, скоріш відповідні здобутки виступають у ролі додаткового доказу переваги їх соціально-політичної моделі над архаїчними конструкціями авторитарних

та тоталітарних (навіпавторитарних) політичних режимів, для переважної більшості яких, спорт вищих досягнень відіграє роль згаданого вище компенсатора та їх уявного авторитету серед інших світових держав.

Для того щоб постійно підтверджувати це сумнівне реноме, такі країни проводять відповідну політику – пропагандистські заходи про велич та непереможність своїх спортсменів, підкуп спортивних міжнародних функціонерів, лобювання на керівні посади міжнародних спортивних федерацій “своїх людей”, а також системне застосування під час підготовки своїх атлетів різноманітних заборонених стимулюючих засобів, насамперед допінгу.

Типовим прикладом такої країни за часів існування радянського блоку можна вважати НДР, у теперішні часи – рф. Так, у доповіді щодо систематичного російського допінгу, підготовленій у грудні 2016 року зазначалося, що більше тисячі російських спортсменів, які брали участь у літніх і зимових Олімпійських іграх, а також Паралімпійських іграх, були залучені або отримували користь від організованої змови з метою приховування позитивних тестів на допінг. Також, у доповіді наголошувалося, що з 2011 по 2015 рік багато російських державних службовців було залучено в складну схему допінгу, яка охоплювала більше 30 видів спорту. Методика збору зразків сечі, яка використовувалася на іграх 2014 року в Сочі, стала звичайною процедурою в московській лабораторії, яка надавала лікування елітним спортсменам. Розслідувач Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА) Ричард Макларен, професор права з Канади, випустив свою першу доповідь з зазначеної вище проблеми у липні 2014 року, яка привела до закликів ВАДА до виключення росії з Олімпійських ігор у Ріо в 2016 році. Однак, Міжнародний олімпійський комітет (МОК) відхилив заклик, натомість дозволивши міжнародним спортивним федераціям вирішувати, які російські спортсмени можуть змагатися. Більше 100 російським спортсменам було врешті заборонено брати участь в Олімпійських іграх у Ріо в 2016 році [1].

Крім того, Спортивний арбітражний суд Лозанни (CAS) підтримав рішення ВАДА відсторонити росію від усіх міжнародних змагань, але скоротив термін до 2 років. Термін дискваліфікації починав діяти з дати рішення – 17 грудня 2020 року. Тобто росія була дискваліфікована до 16 грудня 2022 року, ця країна не могла брати участь в перенесеній на 2021-й рік Літній Олімпіаді-2020 у Токіо і Зимових Олімпійських іграх-2022 у Пекіні. Окрім цього, росія не могла брати участі в чемпіонаті світу-2022 з футболу в Катарі та інших чемпіонатах світу. У даному рішенні CAS йшлося про те, що заборона на відвідування вели-

ких турнірів поширюється на весь уряд рф та тих країн, які підпадають під цю заборону: міністрів і їх заступників, прем'єр-міністра і його заступників, депутатів парламентів, а також президента. Також відвідування турнірів заборонялося для глав і заступників державних організацій, всієї адміністрації президента і співробітників Слідчого комітету росії. Це – частина покарання для рф за зміни в базі даних Московської антидопінгової лабораторії.

Раніше МОК відсторонив керівництво національного олімпійського комітету білорусі, очолюваного О. Лукашенко, від всіх заходів, що проводяться під егідою організації [2].

Після 24 лютого 2022 року, насамперед з ініціативи вітчизняної та небайдужої міжнародної спортивної громадськості у країн-агресорів (рф та білорусі): забрали право проводити престижні змагання – фінал Ліги чемпіонів 2021/2022 років, етап Формули-1, тенісні турніри, Всесвітню шахову олімпіаду, чемпіонат світу з волейболу та багато інших; більш ніж сто федерацій одна за одною почали відлучати спортсменів держав-агресорів від усіх змагань у ключових олімпійських та навіть неолімпійських видах спорту – легка та важка атлетика, бокс, гімнастика, фехтування, біатлон, шахи тощо; заборонили виступ паралімпійців росії та білорусі в Пекіні, хоча раніше допускали можливість їхньої участі під олімпійським прапором [3].

На проведеному 9 грудня 2022 року Олімпійському саміті відносно країн-агресорів були застосовані наступні обмеження, зокрема: у росії та білорусі не можуть проходити міжнародні спортивні події, що організуються або підтримуються олімпійськими комітетами; на будь-яких спортивних подіях та зустрічах від МОК росіяни та білоруси не можуть використовувати свої гімни, кольори чи інші символи країн; урядові чи державні чиновники росії та білорусі не можуть бути акредитовані на будь-яку міжнародну зустріч чи спортивний захід.

Втім, 25 січня 2023 року МОК опублікував заяву, в якій припустив, що росіяни та білоруси зможуть виступити на Олімпіаді в Парижі під нейтральним прапором, оскільки ця концепція “добре себе добре зарекомендувала”.

Міністр молоді та спорту України В. Гутцайт заявляв, що Україна може відмовитись від участі в Олімпіаді-2024 через допуск до змагань російських та білоруських спортсменів.

В ОПУ та МЗС України також висловили невдоволення та обурення щодо позиції МОК [4].

Продовженням історії про можливу неучасть українських атлетів на найближчих Олімпійських іграх у Парижі, можна вважати повідомлення від 30 березня 2023 року, про ухвалення протоколь-

ного рішення уряду щодо заборони брати участь у змаганнях за участю представників країн-агресорів. Зазначене рішення поширюється на усі змагання, в тому числі на відбіркові турніри до Олімпійських ігор. Ухвала уряду стала відповіддю на рекомендацію МОК щодо допуску російських та білоруських спортсменів до змагань...[5].

Після 12 квітня 2023 року на Офіційному веб-порталі Міністерства молоді та спорту України з'явився текст Наказу № 2031 “Про деякі питання участі офіційних делегацій національних збірних команд України у міжнародних змаганнях з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю”(далі Наказ), яким на виконання рішення Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 року (витяг з протоколу № 43, п. 6), здійснення заходів щодо відсторонення спортсменів, тренерів, інших представників російської федерації та республіки білорусь від участі у міжнародних спортивних змаганнях та посилення заходів з недопущення пропаганди військової агресії Російської Федерації проти України у середовищі міжнародної спортивної спільноти визначено – заборонити офіційним делегаціям національних збірних команд України з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю (далі – офіційна делегація) брати участь у міжнародних спортивних змаганнях, в яких беруть участь спортсмени з російської федерації та/або республіки білорусь (п.1 Наказу) [6].

На перший погляд, така нормативно закріплена заборона остаточно поставила крапку на можливості брати участь українським спортсменам у змаганнях серед учасників яких є російські та/чи білоруські атлети. Однак, факт оприлюднення наведеного вище наказу не тільки не вирішує проблему, насамперед найближчих олімпійських перспектив українських спортсменів, він значно ускладнює її розв'язання, бо продукує більше негативних ніж позитивних наслідків від своєї реалізації.

Питання збереження хоча б мінімального допустимого рівня спорту вищих досягнень в теперішніх українських реаліях, не дивлячись на суперечливі урядові та міністерські рішення, не втрачають і напевно не будуть втрачати своєї актуальності як під час воєнного стану, так й після його завершення, бо вони стосуються сотень і тисяч висококваліфікованих українських спортсменів, їх важкого сьогодення та маловизначеного майбутнього.

Проблематика дослідження першочергових потреб представників великого спорту в умовах триваючого в Україні воєнного стану, не зважаючи на свою актуальність, поки що не набула помітної зацікавленості з боку широкого загалу україн-

ських науковців – насамперед, фахівців з адміністративного та міжнародного права, норми яких займають провідне місце у безпосередньому регулюванні згаданих вище відносин. Науково-теоретичною основою для вивчення цієї важливої соціальної складової, можуть слугувати праці таких відомих учених як: В.Б. Авер'янов, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, В.М. Гаращук, Р.А. Калюжний, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, В.Я. Настюк, О.І. Харитовнова та ін.

Набута практика формування і здійснення державної політики у сфері спорту вищих досягнень в Україні, спонукає не тільки до її позитивного оцінювання, а й критичного аналізу та своєчасних висновків, спрямованих на усунення існуючих недоліків та помилок, тому розгляд можливих наслідків рішення про бойкот Україною змагань за участі спортсменів з росії та білорусі є метою даної роботи.

На початку викладення основного матеріалу, слід зазначити, що не дивлячись на незначний термін дії Наказу, менше ніж за місяць після його підписання, відбулося його певне корегування. Так, наказом Міністерства молоді та спорту України від 08 травня 2023 р. № 2584 “Про внесення змін до наказу Міністерства молоді та спорту України від 12 квітня 2023 року № 2031”були зафіксовані такі зміни: 1) пункт 1 виклали в такій редакції: “1. З урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 року № 337 “Про внесення змін до пункту 15 Положення про надання на конкурсних засадах спортивній федерації статусу національної та позбавлення такого статусу” департаментам олімпійського спорту, фізичної культури та неолімпійських видів спорту, Українському центру з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю “Інваспорт” не відряджати офіційні делегації спортсменів національних збірних команд України з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю для участі у міжнародних спортивних змаганнях, в яких беруть участь спортсмени з Російської Федерації та/або Республіки Білорусь.”; 2) у пункті 2 слово “інвалідів” замінити словами “осіб з інвалідністю”.

Як бачимо, підготовка нової редакції п. 1 Наказу спричинена доповненням п. 15 “Положення про надання на конкурсних засадах спортивній федерації статусу національної та позбавлення такого статусу” затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 січня 2012 р. № 22 новим положенням коли спортивна федерація може бути позбавлена статусу національної, а саме у разі участі спортсменів, що є членами спортивної федерації, у міжнародних спортивних змаганнях, в яких беруть участь спортсмени з російської федерації та/або республіки білорусь.

Нормативне закріплення заборони українських спортсменів брати участь у змаганнях де присутні атлети з РФ та/чи білорусі, у цілому отримало негативну оцінку з боку вітчизняних представників спорту вищих досягнень. Так, Ольга Харлан вважає, що українці повинні виступити на Олімпіаді-2024. А вимагати заборону на участь спортсменів з Росії та білорусі потрібно іншими методами. Проти бойкоту висловився також дворазовий призер Олімпійських ігор Олег Верняєв, котрий зауважив, що коли наші хлопці воюють, ми не повинні сидіти вдома і віддавати всі медалі росіянам [5].

Олімпійський чемпіон та народний депутат Жан Беленюк також поділився думкою щодо наказу про заборону делегаціям українських збірних брати участь у змаганнях, до яких допущені росіяни та білоруси. Він наголосив, що це рішення було достатньо неочікуваним. Після його оприлюднення, вище керівництво міністерства ніяк не комунікує з приводу того, що це означає та до чого це може призвести. Ми знаємо, в якій ситуації зараз знаходяться багато родин та спортсменів. Дехто тренується за кордоном, де живуть їхні сім'ї. Вони вже рік там пробули. І якщо вони бачать подібну ситуацію всередині нашої держави з тим, що вони не можуть зрозуміти чи буде у них можливість виступати, то, звісно, це великий демотивуючий фактор. Це буде спонукати їх замислитися над тим, чому б їм не прийняти спортивне громадянство тієї країни, де вони зараз перебувають. Якщо брати боротьбу, то наших спортсменів скрізь поважають та готові взяти у свої лави, тому що у нас багато видів спорту, де українці показують лідируючі позиції. В цьому він вбачає головну небезпеку. Міністерство не пояснює хто з нами. Якщо головна мета – залучити та об'єднати міжнародну коаліцію навколо нас, щоб подібні кроки мали суттєвий удар по іміджу МОК, то, звісно, треба знати хто з нами. За його інформацією, ми поки що самі, крім того він побоюється щоб це не виглядало як постріл собі в ногу [7].

Окрім питань щодо перспектив отримання позитивних наслідків від реалізації Наказу, постають цілком обґрунтовані питання стосовно необхідності державної реєстрації цього документу у Міністерстві юстиції України.

Так, у відповіді за підписом заступника Міністра юстиції України О. Банчука, зазначено, що Міністерство юстиції України за результатами розгляду Вашого адвокатського запиту від 14 квітня 2023 року № 14-04/23 щодо державної реєстрації наказу Міністерства молоді та спорту України від 12 квітня 2023 року № 2031 «Про деякі питання участі офіційних делегацій національних збірних команд України у міжнарод-

них змаганнях з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю» повідомляє, що зазначений наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України не подавався та відповідно у Міністерстві юстиції України не зареєстровано [8].

Згідно частин 3, 5, та 7 ст. 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року № 3166-VI: накази міністерства нормативно-правового змісту підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів; накази міністерства, які є нормативно-правовими актами, після включення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів опубліковуються державною мовою в офіційних друкованих виданнях; накази міністерства, які є нормативно-правовими актами і пройшли державну реєстрацію, набирають чинності з дня офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня офіційного опублікування.

Урядовою постановою від 28 грудня 1992 року № 731 (із змінами) затверджене «Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади». У нормах якого зафіксовано, що державній реєстрації підлягають нормативно-правові акти, які містять одну або більше норм, що зачіпають права, свободи, законні інтереси і стосуються обов'язків громадян та юридичних осіб, встановлюють новий або змінюють, доповнюють чи скасовують організаційно-правовий механізм їх реалізації, або мають міжвідомчий характер, тобто є обов'язковими для інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також юридичних осіб, що не належать до сфери управління суб'єкта нормотворення (пункт 2).

На державну реєстрацію подаються нормативно-правові акти, прийняті уповноваженими на це суб'єктами нормотворення в електронній (через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки) або паперовій формі в порядку, визначеному Мін'юстом, що містять норми права, мають неперсоніфікований характер і розраховані на неодноразове застосування, незалежно від строку їх дії (постійні чи обмежені певним часом) та характеру відомостей, що в них містяться. (пункт 3).

Державна реєстрація нормативно-правового акта полягає у проведенні правової експертизи на відповідність його Конституції та законодавству України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколам до неї, міжнародним договорам України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою

України, та зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС), антикорупційної та гендерно-правової експертиз з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, а також прийнятті рішення про державну реєстрацію цього акта, присвоєнні йому реєстраційного номера та занесенні до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів (пункт 4).

На державну реєстрацію не подаються акти: а) персонального характеру (про склад комісій, призначення на посаду і звільнення з неї, заохочення працівників тощо); б) дія яких вичерпується одноразовим застосуванням, крім актів про затвердження положень, інструкцій та інших, що містять правові норми; в) оперативно-розпорядчого характеру (разові доручення); г) якими доводяться до відома підприємств, установ і організацій рішення вищестоящих органів; д) спрямовані на організацію виконання рішень вищестоящих органів і власних рішень міністерств, інших органів виконавчої влади, що не мають нових правових норм; е) рекомендаційного, роз'яснювального та інформаційного характеру (методичні рекомендації, роз'яснення, у тому числі податкові, тощо), нормативно-технічні документи (національні та регіональні стандарти, технічні умови, будівельні норми і правила, правила спортивних змагань з видів спорту, визнаних в Україні, тарифно-кваліфікаційні довідники, кодекси усталеної практики, форми звітності (пункт 5).

Результати ознайомлення з викладеними вище положеннями, на мій погляд свідчать про те, що зміст Наказу має ознаки нормативно-правового акту (прийняття уповноваженим органом, містить нові норми адміністративного права, прийнятий за визначеною процедурою, має форму письмового акту і певні реквізити, складається з відповідних структурних елементів, має підзаконний характер).

У зв'язку з цим можна стверджувати, що Наказ повинен пройти державну реєстрацію у Міністерстві України і у разі її позитивного результату та відповідного оприлюднення – набути чинності.

Також у якості сумнівної ознаки Наказу, можна вважати підписання цього суперечливого документу, не першою особою Міністерства молоді та спорту України, а його заступником.

На мою думку, більш дієвою альтернативою реалізації Наказу могло б бути посилення відповідної роз'яснювальної роботи на міжнародній арені та утворення "антиагресорної спортивної коаліції" щодо заборони участі атлетів з країн-агресорів у міжнародних спортивних змаганнях, поки продовжується військовий напад на нашу країну з боку РФ та окупація нею окремих територій української держави. Також, у контек-

сті розв'язання РФ першої широкомасштабної війни XXI століття у центрі Європейського континенту, є цілком доречним ініціювання перегляду окремих положень Олімпійської хартії (редакція 2013 року), які б сприяли адекватному, безальтернативно негативному та однозначно жорсткому реагуванню на цей та подібні факти з боку МОК.

Одним з важливих кроків у цьому напрямку, можна вважати організовані Парламентською асамблеєю Ради Європи (ПАРЄ) 25 квітня 2023 року публічні слухання з питання допуску спортсменів із Росії та Білорусії до Олімпіади та Паралімпіади в Парижі 2024 року.

Захід зібрав низку міністрів, високопосадовців міжнародних спортивних організацій, спортсменів, експертів з прав людини та парламентарів, які представляли всі сторони дебатів. Це дозволило членам ПАРЄ обговорити з ними актуальні питання.

Президент ПАРЄ Тоні Кокс, зазначив, що МОК і спортивний рух у цілому, змінюють позицію, яку вони займали з 24 лютого минулого року, і тепер надають перевагу ідеї надати можливість частині російських і білоруських спортсменів брати участь у міжнародних змаганнях у той час, як інші держави продовжують рішуче заперечувати проти цього. Ним також наголошено, що не варто недооцінювати силу спорту, а допуск росіян і білорусів до паризької Олімпіади-2024 суперечить місії олімпійського руху сприяння миру, натомість слугує пропагандистським цілям агресора.

Раніше понад 35 країн підписали заяву про міжнародну підтримку України та закликали не допускати до змагань громадян Росії та Білорусії як "нейтральних".

Анн Ідальго, мер Парижа, що прийматиме Ігри-2024 року, також приєдналася до цього заклику. Вона неодноразово заявляла, що російські та білоруські спортсмени будуть небажаними гостями в Парижі, "поки бомби і далі падають на Україну"[9].

Висновки. На підставі викладеного можна констатувати, що очікувані наслідки реалізації рішення про бойкот Україною змагань за участі спортсменів з Росії та Білорусії, що міститься у Наказі Міністерства молоді та спорту України № 2031 від 12 квітня 2023 року, у разі його подальшого втілення у життя, у своїй переважній більшості можуть негативно позначитись як на наших спортсменах, так й на Україні у цілому. Зокрема, існує велика ймовірність: зміни спортивного громадянства значною кількістю українських представників спорту вищих досягнень (особливо тих, які зараз мешкають за кордоном); неучасті у кваліфікаційних змаганнях українських спортсменів, що унеможливить отримання відповідних олім-

пійських ліцензій та гарантуватиме автоматичний пропуск наступних літніх та зимових Олімпійських ігор; покарання з боку МОК українських спортсменів за бойкот Паризької Олімпіади; утворення внутрішніх додаткових факторів (переважно морально-психологічних), які сприятимуть

подальшому поширенню конфлікту між вітчизняними атлетами та спортивними функціонерами, що у сукупності з безповоротними спортивними втратами і матеріальними збитками завданими рф, стимулюватиме подальший занепад спорту вищих досягнень в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Олімпійський допінг-скандал: отримано докази причетності більше тисячі спортсменів. Голос Америки, 16 грудня 2016. <https://ukrainian.voanews.com/a/olimpiyskyi-doping-skandal-rosiyski-3630392.html>
2. Віталій Кравченко. CAS заборонив Володимиру Путіну відвідувати міжнародні спортивні змагання упродовж двох років. Суспільне спорт. 17 грудня 2020. <https://suspilne.media/89104-volodimiru-putinu-zaboronili-vidviduvati-miznarodni-sportyvni-zmaganna-na-2-roki/>
3. Ольга Саладуха. Ахіллесова п'ята окупанта: як світова спільнота ізолювала агресора на спортивному фронті. Українська правда. 25 березня 2022. <https://life.pravda.com.ua/columns/2022/03/25/247963/>
4. У МОК розповіли, які спортивні санкції зберігаються проти росії та білорусі. Словоїділо. 1 лютого 2023. <https://www.slovoidilo.ua/2023/02/01/novyna/suspilstvo/mok-rozpovily-yaki-sportyvni-sankcziyi-zberihayutsya-proti-rosiyi-ta-bilorusi#>
5. Сергій Шаховець. Рішення уряду: Україна бойкотуватиме змагання за участю спортсменів з росії та білорусі. 24 канал спорт. 30 березня 2023. https://sport.24tv.ua/ukrayina-boykotuvatime-zmagannya-za-uchastyu-rosiyskih-sportsmeniv_n2285199
6. Про деякі питання участі офіційних делегацій національних збірних команд України у міжнародних змаганнях з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю. Наказ Міністерства молоді та спорту України № 2031 від 12 квітня 2023. <https://mms.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-nakazu-ministerstva-molodi-ta-sportu-ukrainy-vid-12-kvitnia-2023-roku-2031>
7. Жан Беленюк: “Наказ Мінмолодьспорту буде спонукати українських спортсменів, які перебувають за кордоном до зміни громадянства”. 2 травня 2023. https://ua.tribuna.com/uk/others/1000000064054-zhan-belenyuk-zhisporta-budet-pobuzhdad-na/?utm_source=copy
8. Андрій Тернопільський. Заборона змагатися з росіянами. Спливли нові деталі наказу Мінспорту. Главком. 24 квітня 2023. <https://glavcom.ua/sport/news/zaborona-zmahatisja-z-rosijanami-splinuli-novi-detali-navkolo-nakazu-minsportu-foto-922598.html>
9. ПАРС провела слухання з рішення МОК щодо російських і білоруських спортсменів. Світовий конгрес Українців. 25 квітня 2023. <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/par%D1%94-provela-publichni-sluhannya-iz-rishennya-mok-shhodo-rosijskih-i-biloruskih-sportsmeniv/>

REFERENCES

1. Olimpiyskyi dopinh-skandal: otrymano dokazy prychetnosti bilshe tysiachi sportsmeniv. Holos Ameryky, 16 hrudnia 2016 [Olympic doping scandal: evidence of the involvement of more than a thousand athletes was obtained. Voice of America, December 16, 2016]. Retrieved from: <https://ukrainian.voanews.com/a/olimpiyskyi-doping-skandal-rosiyski-3630392.html>
2. Vitalii Kravchenko. CAS zaboronyv Volodymyru Putinu vidviduvaty miznarodni sportyvni zmahannia uprodovzh dvokh rokiv. Suspilne sport. 17 hrudnia 2020 [Vitalii Kravchenko. CAS banned Vladimir Putin from attending international sports competitions for two years. Suspilne Sport. December 17, 2020]. Retrieved from: <https://suspilne.media/89104-volodimiru-putinu-zaboronili-vidviduvati-miznarodni-sportyvni-zmaganna-na-2-roki/>
3. Olha Saladukha. Akhillesova piata okupanta: yak svitova spilnota izoliuvala ahresora na sportyvnomu fronti. Ukrainska pravda. 25 bereznia 2022 [Olha Saladuk. Achilles heel of the occupier: how the world community isolated the aggressor on the sports front. Ukrainska pravda. March 25, 2022]. Retrieved from: <https://life.pravda.com.ua/columns/2022/03/25/247963/>
4. U MOK rozpovily, yaki sportyvni sanktsii zberihaiutsia proty rossii ta bilorusi. Slovo i dilo. 1 liutoho 2023 [IOC has specified which sport sanctions against russia and Belarus are in effect. Slovo I dilo. February 1, 2023]. Retrieved from: <https://www.slovoidilo.ua/2023/02/01/novyna/suspilstvo/mok-rozpovily-yaki-sportyvni-sankcziyi-zberihayutsya-proti-rosiyi-ta-bilorusi#>
5. Serhii Shakhovets. Rishennia uriadu: Ukraina boikotuvatyme zmahannia za uchastiu sportsmeniv z rossii ta bilorusi. 24 kanal sport. 30 bereznia 2023 [Serhii Shakhovets. The government's decision: Ukraine will boycott competitions with athletes from russia and belarus. Channel 24 sport. March 30, 2023]. Retrieved

from: https://sport.24tv.ua/ukrayina-boykotuvatime-zmagannya-za-uchastyu-rosiyskikh-sportsmeniv_n2285199

6. Pro deiaki pytannia uchasti ofitsiinykh delehatsii natsionalnykh zbirnykh komand Ukrainy u mizhnarodnykh zmahanniakh z olimpiiskykh, neolimpiiskykh vydiv sportu ta vydiv sportu osib z invalidnistiu. Nakaz Ministerstva molodi ta sportu Ukrainy № 2031 vid 12 kvitnia 2023 [On certain issues regarding the participation of official delegations of national teams of Ukraine in international competitions in Olympic, non-Olympic sports, and sports for people with disabilities. The Order of the Ministry of Youth and Sports of Ukraine No. 2031 as of April 12, 2023]. Retrieved from: <https://mms.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-nakazu-ministerstva-molodi-ta-sportu-ukrainy-vid-12-kvitnia-2023-roku-2031>
7. Zhan Beleniuk: “Nakaz Minmolodsportu bude sponukaty ukrainskykh sportsmeniv, yaki perebuvaiut za kordonom do zminy hromadianstva”. 2 travnia 2023 [Zhan Beleniuk: The Order of the Ministry of Youth and Sports of Ukraine will make athletes who are abroad change their citizenship. May 2, 2023]. Retrieved from: https://ua.tribuna.com/uk/others/1000000064054-zhan-belenyuk-zhisporta-budet-pobuzhdat-na/?utm_source=copy
8. Andrii Ternopil'skyi. Zaborona zmahatysia z rosiianamy. Splyvly novi detali nakazu Minsportu. Hlavkom. 24 kvitnia 2023 [Andrii Ternopil'skyi. The ban to compete with Russians. New details appeared. Hlavkom. April 24, 2023]. Retrieved from: <https://glavcom.ua/sport/news/zaborona-zmahatisja-z-rosijanami-splinu-li-novi-detali-navkolo-nakazu-minsportu-foto-922598.html>
9. PARIe provela slukhannia z rishennia MOK shchodo rosiiskykh i biloruskykh sportsmeniv. Svitovyi konhres Ukraintziv. 25 kvitnia 2023 [The PACE held a hearing on the IOC's decision regarding Russian and Belarusian athletes. World Congress of Ukrainians. April 25, 2023]. Retrieved from: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/par%D1%94-provela-publichni-sluhannya-iz-rishennya-mok-shhodo-rosijskikh-i-biloruskikh-sportsmeniv/>